

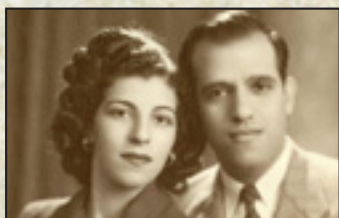
בהוקרה מתנועת המושבים בישראל

המייסדים

כוכב מיכאל | 1950

שמש מזלי ועבדי

שאבי שמחה ויוסף

בלייש שמחה ומרדכי

אפטקר שרה ושלום

מייסדי 1950

בוזנסקי לאה ויוסף

בושל דיאנה ויזאל

ארברובי אסתר וחולי

אפלבאום מורי ושלום

אידלשטיין ברטה וויקטור

מייסדי 1963
הגרעין הארגנטינאי

לייבוניץ אסתר ויצחק

זק רחל וחיים

זונשטיין אנה ויצחק (איצה)

וסר אנה ויוסף

גלוב פולה ויעקב

ברגר עליזה והרש

סוקולובסקי פלורה וראובן

סוקולובסקי יולנדה וברנדר (סוט)

נוי מטילדה ואהרון

מניחם אסתרניה וחורחה

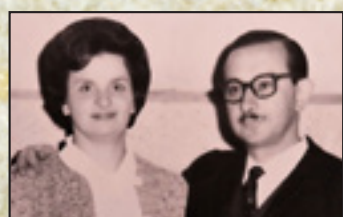
מישקין קלארה ומילו

ליברמן אנחליקה ושמעון

פרנקו אסתר וחוסה

פלדמן רוסיטה ובוריס

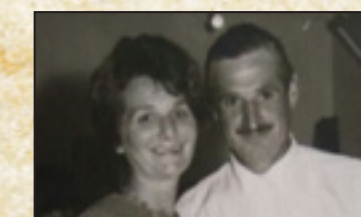
פורטוגו נלי ומשה

סקין סווי וחוסה

סקנין הינדה מרי ואהרון

סקנין אסתר ופבלו

שץ סופיה וחוסה

שץ רוסיטה וולנטיין

שכולניק ברטה ומוטקה

ריכטר פסיה ומשה

ריכטר מאשה ולאון

קורבלוט אסתר והרשל

הגדיבה של סר מיכאל שובל, יהודי בריטי שביקר במושב הצעיר והוקסם מהגשמת המפעל הציוני. קרן מיכאל שובל ממשיכה ללוות את המושב עד היום. בשנת 1971 הגיעה קבוצת עולים נוספת מארגנטינה על מנת לחזק את הישוב. כמו כן הצטרפו משפחות שעלו קודם לכן מארצות אמריקה הלטינית וכולם דוברי ספרדית.

במהרה המושב הפך למושב עובדים עם ענפים משותפים. החקלאים החדשים התנסו בגידולי ירקות, פרחים, פטמים וכבשים וכן פרסד משותף. עם התפתחות ענף הפרחים הוקם בית האריזה האזורי לפרחים "פרחי כוכב". ענף הפרחים הפך לגידול מרכזי במושב וקנה לו מוניטין רב ברחבי אירופה. התוצרת החקלאית זכתה בפרסים רבים בתחרויות בארץ. המושב שגשג ותושביו ראו ברכה בעמלם.

אולם, בשנות 1980 לאחר שצבר הפסדים כספיים כבדים המפעל נסגר וחברים רבים נותרו ללא תעסוקה והישוב כולו נותר עם חוב כספי גדול מאוד. לחובות אלה היתה השפעה גדולה על המשך דרכו של המושב. חברים רבים נאלצו למכור את משקיהם כדי לכסות את החובות ובמקומם התיישבו חברים חדשים וותיקים בארץ וחלקם ממפוני חבל ימית.

על אף קשיי הקליטה והפרנסה המתמשכים הראשונים הצליחו לשמור על רוח חברית ואחוזה, נאחו באדמה כנגד כל הסיכויים והגשימו את חלקם בחזון הציוני במדינה הצעירה. מיום הקמתו התברך המושב בחיי חברה עשירים, מגוונים ופעילים. רוח זו נשמרת עד היום.

בשנת 2000 נבנו שכונות הרחבה במושב ובהן התיישבו רבים מבני המושב ותושבים חדשים שבחרו לבנות כאן את ביתם. היום מונה המושב כ-250 משפחות וחיים בקהילה אחת זה לצד זה האוכלוסיה הוותיקה לצד משפחות חדשות שנקלטו.

רוב התושבים מתפרנסים מעבודה במגזר הפרטי והציבורי. מיעוטם של חברי המושב הם חקלאים פעילים המגדלים פרחים וגידולי שדה, מטעים, פרדסים, כרמים ולול. בשנים האחרונות מתפתח ענף התיירות הכפרית המשלב בין ימויות שונות ומציע מגוון אפשרויות בילוי ופנאי.

היום למרות התהפוכות שעברו על המושב והשינויים הדמוגרפיים, המושב משגשג ופורח ומהווה אבן שואבת באזור כולו והצליח להגשים את חלומם של המייסדים- להקים כאן חברה לתפארת בעלת חיי רוח עשירים.

מושב כוכב מיכאל נמצא במערב חבל לכיש ושייך למועצה האזורית חוף אשקלון. שמו נגזר משם הכפר הערבי כאוכבה שבסמוך לו. לימים נוסף השם מיכאל שובל על שמו של נדבן יהודי מאנגליה שתרם רבות לפיתוח המושב.

מושב כוכב מיכאל נוסד פעמיים. בשנת 1950 נוסד המושב על ידי משפחות עולים חדשים מעיראק, טוניס, מרוקו והודו שהגיעו ישר מן המעברות לרוב ללא רקע חקלאי. עד 1955 עקב קשיי פרנסה. הסתגלות ובעיות בטחון רוב התושבים נטשו את המושב למעט שש משפחות שהמשיכו להיאחז בקרקע. משפחות אלו הצליחו להתקיים במקום ללא שירותים חיוניים בסיסיים. הם התקיימו מעבודת אדמה והיו נתונים להתקפות פדאיונים.

בשנת 1963 הוקם המושב בפעם השנייה על ידי עולים מארגנטינה כמושב שיתופי. גרעין ההתיישבות מנה 35 משפחות ו-4 רווקים, כולם בעלי מקצועות חופשיים ללא רקע בחקלאות ובעלי אוריינטציה ציונית חזקה. הגרעין התגבש כקבוצה עוד בארץ המוצא במסגרת התנועה "האיכר העובד". הוקמו מוסדות האגודה ומונו בעלי תפקידים טרם העלייה ואף הוקם אולפן לעברית. המטרה היתה להקים ישוב חקלאי בארץ ישראל ועל ידי כך להגשים את חלומם של ראשי המשפחות הצעירות. המוסדות המיישבים בארץ הופתעו מנחישותם של האנשים ולא הספיקו להכין עבורם את הבתים. בעוד הגברים הצעירים עסקו בבניין ובשיפוץ הבתים הנטושים הנשים עבדו לפרנסת המשפחה במפעל פולגת בקריית גת. הם עבדו גם בפרדסים השכנים, גדלו ירקות וכן עבדו במפעל לתיקון שקי יוטה לתערובת מזון לבע"ח "אריזות כוכב". המפעל הוקם על ידי הסוכנות היהודית שדגלה בפיתוח תעשייה כענף כלכלי נוסף במושב. בהמשך הוסב המפעל לייצור שקים מפוליפרופילן בהשקעה גדולה ובמכון חדיש.

לאחר יום עבודה קשה העולים הצעירים עמלו על לימוד השפה העברית, עם זאת הם המשיכו לנהל את חיי היום יום שלהם בספרדית. הם הקפידו לקיים חיי תרבות וחברה ששימרו את המסורת של ביתם הישן שבארגנטינה. עם הזמן השתלבו יחד העולים החדשים והמשפחות שנותרו מהישוב הישן ואף נוצרו קשרי משפחה. קשיי ההסתגלות היו רבים. השפה השונה, הגעגועים למשפחות שנשארו בחו"ל, וכן קשיי הפרנסה והאיים הביטחוני גרמו למספר משפחות לחזור לארגנטינה ערב מלחמת ששת הימים. כאשר הם מותרים מאחור את בתיהם.

בשלהי שנות 1960 נבנו במושב בנייני ציבור חדישים- בית תרבות, ספריה, גן ילדים, בריכת שחיה וכן שופרו תנאי הדיור של התושבים. כל זה בתרומתו

תנועת המושבים בישראל. שומרים על המרחב הכפרי. שליחות לאומית שהיא זכות

